

29. Puutavarakeskus

Puutavarajaoston kokoonpano oli v. 1972 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseneksi valtiot.maist. Aarne I. Välikankaan tilalle tuli metsänhoit. Pentti Lindström.

Jaosto kokoontui kertomusvuonna kolme kertaa ja pöytäkirjapykälien lukumäärä oli 17.

Jaoston käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat: kaupungin v:n 1973 talousarvioon otettavat polttoainehinnat, v:n 1973 talousarvioehdotus, puutavarakeskuksen v:ien 1974—1983 taloussuunnitelmaehdotus, Heinolan sahan henkilökunnan työsuhteasuntojen vuokrien tarkistaminen sekä puutavarakeskuksen palveluksessa oleville henkilöille suoritettavat oman moottoriajoneuvon käytön kilometrikorvaukset.

Puutavarakeskuksen henkilökunta. Päätoimiston henkilökunta pysyi kertomusvuoden ajan muuttumattomana eli käsitti johtajan, metsänhoitajan, kirjanpitäjän ja toimistovirkailijan. Helsingissä oli lisäksi halkotarhan tehtävissä edelleen kaksi työnjohtajaa.

Heinolassa oli toimistossa toimistonhoitaja ja kolme toimistoapulaista sekä sahalla kaksi teknikkoa ja työnjohtaja, joka siirtyi eläkkeelle 1.2. Hankintatehtävissä oli kaksi piirityönjohtajaa (teknikkoa), yksi teknikko kuljetustehtävissä sekä yhdeksän metsätyönjohtajaa. Työnjohtajista yksi siirtyi eläkkeelle 1.8. Sekä sahan että hankintatehtäviä hoitavan työnjohtajan tilalle ei vuoden loppuun mennessä saatu miestä, joten tehtävät hoidettiin väliaikaisilla järjestelyillä. Henkilö-

kunta käsitti yht. 25 henkilöä mukaan luettuna eläkkeelle siirtyneet kaksi työnjohtajaa.

Henkilökunnan palkkoja korotettiin sopimuksen mukaisesti 1.4. lukien 60 mk, mutta vähintään 4.5%.

Yleistilanne

Toimintavuosi ei puutavarakeskuksen kannalta ollut helppo. Sahatavaran kysyntä oli sekä kotimaassa että ulkomailla laimeaa eikä hinnoissa tapahtunut mainittavia muutoksia. Vasta aivan vuoden lopulla vientikysyntä vilkastui, jolloin hinnat alkoivat jyrkästi nousta. Varasto, joka alkuvuodesta pysyi tavallista suurempana, pääsi vasta vuoden viimeisinä kuukausina pienentymään. Vientilähetyksissä jatkui edelleen pakettilähetysiin siirtyminen ja irtotavaran osuus käytännöllisesti katsoen loppui. Pituuspaketoituna lähetettiin 16 100 m³ ja trukkipaketoituna 12 000 m³ tavaraa sekä irtotavarana 500 m³.

Hankintavuoden 1971/72 tukkien ostomäärä ylitti jonkin verran vuotuisen käytön. Tukkien kysyntä oli vilkasta. Kysynnän vilkkaudesta huolimatta kantohintataso pysyi suunnilleen edellisen vuoden tasolla. Hankintavuoden alussa ajateltu kantohintojen alentuminen ei toteutunut. Puutavarakeskuksen osalta kantohinnan nousu oli 1.5%. Tukkien kustannusnousu sahalle hankittuna oli 2.5%. Uuden hankintavuoden 1972/73 ostot tulevat jäämään huomattavasti käyttöä pienemmiksi. Ostot pääsivät kertomusvuonna

hitaasti käyntiin ja kantohintojen nousu oli niin voimakasta ja jatkuvaa, että varsinaisesta hintatasosta on vaikea puhua. Vuoden vaihteeseen mennessä oli kantohinnan nousu n. 30%. Varastojen turvin pysyi vuoden sahaus normaalin suuruisena.

Hankintavuoden alussa, 1.8., siirryttiin tukkien hankinnassa käyttämään metrisiä mittoja. Kuutiojalka korvattiin todellisella kuorellisella kiintokuutiometrillä (m³). Sahan tukkien käyttö ja tilastot tehtiin kuitenkin

vuoden loppuun vanhalla kuutiojalkayksiköllä.

Halkojen kohdalla tarve oli tasaisesti laskeudessa. Hinnoissa ei tapahtunut sanottavia muutoksia tienvarsihinnan ollessa edelleen 30—32 mk/pm³.

Työvoimasta oli pitkin vuotta jonkin verran puutetta. Palkkoja nostettiin työehtosopimuksen mukaisesti sahalla 1.4. lukien 38 p/t.

S a h a

<i>Tukit</i>		j ³
vuoden alussa sahalla		155 255
» » keskeneräisiä hankintoja		1 799 805
varasto vuoden alussa		1 955 060
vuoden aikana ostettu		1 659 340
		<u>3 614 400</u>
		j ³
vuoden aikana sahattu	1 702 482	
» » erikoispuihin	238 554	
» » myyty	17 697	
mittatappio	100 000	2 058 733
varasto vuoden lopussa: sahalla	62 843	
keskener. hankintoja	1 492 824	1 555 667

Hankintavuoden 1971/72 tukkien keskihinta sahalla kuorimattomana ilman korkoja ja poistoja oli 2.80 mk/j³ eli 65.66 mk/m³ (ed. hank.v. 2.73 mk/j³). Pystymetsien keskimääräinen kantohinta oli 2.07 mk/j³ eli 48.54 mk/m³ (2.04 mk/j³), joten nousu edellisestä vuodesta oli 1.5%.

Sahaus. Työntekijöitä oli sahalla keskimäärin 74. Kuljetustehtävissä oli näiden lisäksi kahdeksan autoa ja 13 miestä. Työtuntimäärä kertomusvuoden aikana oli 136 947 t.,

joten sahassa käytettiin 4.4 (ed.v. 4.3) t/m³. Pituuslajittelu ja paketointi, jotka olivat vielä käsityötä, lisäsivät työntekijätarvetta.

Sahan käyntiaika oli 1 820 (1 856) t ja tänä aikana sahattiin keskimäärin 17.8 (18.0) m³/t. Kesäloma-ajan 17.7.—16.8. saha seiso, jolloin samalla suoritettiin vuosikorjaukset.

Kertomusvuoden aikana sahattiin 31 139 (32 381) m³, josta höylättiin 2 309 (2 185) m³. Tukkeja käytettiin 55 (51) j³/m³.

Sahatavaravarasto sahalla oli vuoden 1972 aikana seuraava:	m ³
sahatavaravarasto vuoden alussa	11 642
sahattu	31 139
	<u>42 781</u>
lähetetty	36 486
sahatavaravarasto vuoden lopulla	6 295

Sahalta toimitettu puutavaraa:	m ³
kaupungin laitoksille	5 567
ulosvientilaivaukseen	28 627
kotimaan myyntiin	<u>2 292</u>
	36 486

Suomen Sahat -yhdistys, jonka hinnastoa on käytetty laskutushintana kaupungin laitoksille, teki uuden hinnaston, n:o 20, heinäkuussa 1972 sekä uusi sen, n:o 21, 9.11. Hintojen nousu Suomen Sahat r.y:n kirjelmästä, 5.1.1971, oli 39%. Viimeinenkin hinnasto, n:o 21, oli vuoden vaihteessa jo jäänyt vientihinnoista huomattavasti jälkeen. Kaupungin laitoksille laskutushintaa ei vuoden aikana muutettu, vaan on se ollut vuoden loppuun sama kuin 1.1.1971, joka noudatti Suomen Sahat r.y:n kirjelmän 5.1.1971 hintoja.

Teollisuushaketta toimitettiin 46 908 m³ sekä sahanpurua ja kuorta 27 753 m³.

Tehdaspuu Oy:lle myytiin pääasiassa tukkien latvoista tehtyä kuusi- ja mäntypaperipuuta 10 032 pm³.

Sähkövoimaa käytettiin 1 248 640 (1 247 200) kW, josta maksettiin 9.0 (8.6) p/kWh.

Tapaturmia sattui 31 (34) tapausta, työpäivien menetysten ollessa 707 (606) päivää. Sairausajan palkkaa maksettiin 315 (227) päivältä 16 391 (8 531) mk.

Kustannukset sahalla olivat 55.60 (43.15) mk/m³, josta palkat tekivät, työnjohto ja toimistohenkilökunta mukaan luettuna, 34.70 (27) mk/m³. Palkkoihin on otettu mukaan vuosiloma- ja sairausajanpalkat, jotka tekevät 3 mk/m³.

Hake myytiin Tehdaspuu Oy:lle hinnan ollessa koko vuoden 22.25 mk/m³. Puhdas puru myytiin koe-eränä Kaukas Oy:lle hinnan ollessa perillä 9 mk/m³.

Myydyn sahatavaran keskihinta oli 200.53 (194.05) mk/m³.

Kaupunginvaltuuston myöntämällä määrärahoilla rakennettiin sahalle sahatavaran varasto- ja paketoitihalli sekä ostettiin tukikuumaa.

<i>Erikoispuu</i>	j ³	j ³
Varasto vuoden alussa		286 544
vuoden aikana hankittu: tukkivarastosta	238 554	
ostettu	<u>19 437</u>	257 991
		544 535
vuoden aikana luovutettu		<u>291 899</u>
varasto vuoden lopulla		252 636
 Erikoispuuta toimitettiin		
hirsiiä		57 505 jm
paaluja		4 055 kpl
parruja		20 755 jm
pylväitä		10 417 kpl
ratapölkkyjä		4 419 »

<i>Halkoja</i>	m ³	m ³
Vuoden alussa varastossa Helsingissä		4 215
» » » maaseudulla		7 157
varastossa vuoden alussa		11 372
vuoden aikana ostettu	8 228	
mittavoitto	867	9 095
		20 467
vuoden aikana jaettu		9 786
varasto vuoden lopulla Helsingissä	3 016	
» » » maaseudulla	7 665	10 681

Metsäosastolta ostettiin kuluneena vuonna halkoja 2 970 m³.

Halkojakelu	m ³
kaupungin omille laitoksille	3 734
huoltovirastolle	5 343
muu jakelu	709
	9 786
Mainitusta määrästä toimitettiin pilkottuna	9 149

Pitkien koivuhalkojen hinta tarhalla oli 50 mk/m³ ajalla 1.1.—30.4. ja 52 mk/m³ ajalla 1.5.—31.12. Sahaus- ja kuljetusmaksuissa ei tapahtunut muutoksia. Hintoissa noudatettiin Helsingin Halkokauppiasyhdistyksen hintoja.

Tulot ja menot

Keskuksen tulot tilinpäätöksen mukaan olivat 10 677 306 mk ja menot 10 636 647 mk, joten ylijäämää kertyi 40 659 mk.